

naše države nujno zahteva, da se g. Klekl takoj oprostijo. Pol leta že trpi po nedolžnem v zatvoru v mestu Sombotelju, z njim pa tudi trpi med prekmurjskim ljudstvom avtoriteta naše države. Pol leta župnija V. Dolenca nima duhovnika. Narod se z začudenjem vprašuje, ali naša država res nima toliko brige in moči, da bi oprostila svojega zvestega, vernega in nedolžnega trpečega državljanu iz madžarskih spon. Deželna vlada v Ljubljani je že opetovano urgirala pri zunanjem ministristvu oprostitev g. Klekla. Odgovorilo se je, da so se zahtevala pojasnila v Budimpešti. Ne vem, ali in kakšna pojasnila so prišla iz Budimpešte. To pa vem, da g. Klekl še vedno ni prišel iz Sombotelja, temveč je še vedno tam v zaporu.

Vprašam torej g. ministra, ali je voljan storiti vse in podvzeti tudi, če treba ostre represalije zoper Ogrsko, da odmah pustijo na svobodo župnika Klekla ter ga pošljejo v njegov kraj?

Tedenske novice.

Biserinik opat Ogradi. Preteklo nedeljo je praznoval celjski opat v 85. letu svojega življenja čil in čvrst svojo biserno maso ob navzočnosti vernikov v cele Savinjske doline, vseh mestnih uradov in 40 duhovnikov. Cerkveni govor je imel stolni župnik iz Maribora. Pred pridigo je prebral raz leco častitko prevzvišenega nadpastirja. Predvečer je izročil celjski glavar g. jubilaru diplomu častnega občanstva. Se mnogo let!

Odvetnik dr. Alojzij Juvan, nekdanji koncipient pri dr. Leskovarju, je otvoril svojo pisarno v Mariboru na Aleksandrovi cesti. Somišljeniki, ki potrebujejo pravne pomoči, priporočamo dr. Juvana.

Kaj vse zahtevajo naši liberalci v Beogradu. Kakor znano, je naša vlada zopet odstopila in imamo takozvano vladno krizo. Da bi liberalci zopet vstopili v vlado, zahtevajo, da se odpravi občinska ženska volilna pravica za Slovenijo, ki je že podeljena in potrjena od parlamenta. Drugič pa, da se izvoz naše letošnje žetve v roke bankam in kapitalistom (veriznikom, vojnim dobičkarjem). Teh zahtev liberalcev ne more in ne bo nikdar privolil naš Jugoslovanski klub in srbski radikali, ker obe stranki se upirata, sčistite in se potegujete za kmetstvo pravo in za dobrobit kmetijskega ljudstva in ne bank in veriznikov ter vojnih dobičkarjev, ki so največje, najjavke kmeta. Kmetje, iz teh zopetnih liberalnih zahtev lahko vidite, kako vas bi radi liberalci opeharili za komaj izvojevano občinsko žensko volilno pravico in vaše žulje in vaš trud na polju bi radi porinili v nikdar polni šep kapitalistov. Kadar se bodo priplazili v vašo sredino razni Voglarji, Kodermani in Kukoveci ob času volitev, tedaj jih zavrnite kot protikmetске mešetarje s kmetiskim pravom in kmetiskimi žulji. Po mnenju in delu liberalcev bi naj bil naš kmet brezpravna delavna živina, katero bi radi ti gospodje vpregali in izkoriščevali po svoji volji. Liberalci je kmet človek le ob času volitev!

Mariborskim okoličanom v vednost. Ker štiti „Gospodar“ in „Straža“ kmetstvo ljudstvo iz mariborske okolice pred izkoriščevanjem od strani liberalnega meščanstva, zmerja „Mariborski delavec“, glasilo liberalcev v Mariboru, gospode okrog „Gospodarja“ in „Straže“ za „falote“. Mariborski gospodi ni ljubo, ako učimo našega kmeta, da se ne pusti odirati od meščanov, kakor bi oni hoteli, radi tega smo falote v oči liberalcev, ki so že od nekdaj največji sovražniki in izkoriščevalci našega kmeta. — Kmetje iz mariborske okolice, oni, ki vam hoče dobro, je „falot“ po pisani trditvi glasila mariborskih liberalcev. Kmetje pristaši, kjerkoli v okolici dobite „Delavca“, vedite, da je ta list ravno tako vaš sovražnik, kakor vsa liberalna mestna gospoda, ki hoče, da bi jo kmet na vsa zmerjanja še zastoni hrani. Dolžnost naših somišljenikov je, da kmetu sovražni list „Mariborski delavec“ povsod po okolici zatirajo, kjerkoli ga vidijo. Kakor je bil stari šnopsar „Stajero“ pijavka za našega slovenskega kmeta v narodnem oziru, tako je v gospodarskem oziru kmetov sovražnik „Mariborski delavec“. Liberalnega časopisja kmetje se ogibajte kot zdrava ovca garjeve!

Cemu se mora odpovedati, kdor hoče biti Sokol? „Narodna Politika“ od 9. 7. 1920 piše, da je prineslo službeno glasilo „Česke Obce Sokolske“ v svoji številki od februarja to-le: „Noben pozitivni (to je verni) kristjan, v prvi vrsti katoliški kristjan, ne more (to je: ne sme) biti Sokol.“ Ta izjava je odprla oči čehoslovanskega ljudstva, katero zdaj v množicah pristopa k Orlu. Torej katoliški veri se mora odpovedati, kdor hoče pristopiti k Sokolu, tako pišejo v svojem službenem listu Sokoli. In pri nas? Tu se pa hlinijo in pravijo, da jim je vseeno, če kdor veruje, ali pa ne. Slovenski Sokol (oziroma jugoslovanski) je bil v Pragi sprejet; katoliški Sokol iz Amerike pa ne in sicer zaradi tega ne, ker se niso hoteli odpovedati naslovu: katoliški. Kaj sledi iz tega? Sledi, kar vsak lahko vidi, da naš jugoslovanski Sokol ni katoliški in tudi ne sme biti. Zato pa, fantje, kakor so čehoslovanski katoliški mladeniči uvideli pogubne posledice sokolske vzgoje in so izstopili iz Sokola in prestopili h Orlu, tako tudi Vi, ki Vam je še katoliška vera sveta in draga, pristopite k Orlu ter s tem pokažite pred celim svetom, da si ne daste od nikogar iztrgati iz srca največjega zaklada sv. vere.

Samostojni Demosten — Drofenik. Naš že od nekdaj slaven St. Jurij je postal zadnje leto še prav posebno znamenit, ko se je razširila samostojna govorilna slava našega rojaka Pepeka Drofenika širom mlade domovine. Ker naš samostojni Pepek ved-

no nastopa kot kmet-govornik z geslom „kmet kmeta“, naj si čitatelji natančneje ogledajo novodobnega Demostena. Mož ima v tukajšnjem trgu hišo, v kateri je imel pred vojno šnopsarijo. Ko ni bilo več šnopsa, nam je v vojnem času prodajal sladkor. Pa prišla je Jugoslavija, sladkorja ni bilo več, ostala mu je samo še agentura judovske francosko-ogrške zavarovalnice; ker pa mu je ta dala premalo zaslužka, jo je opustil. Ustanovila se je Samostojna kmet. stranka. Takoj se je je oprijel, misleč si, to bo lestvica, po kateri bom lahko še visoko prišel. Ali nihče ni v domovini prerok, tako tudi naš Pepo ne. Upal je, da bo postal gerent trške občine, pa mu je spodletelo. Da je Samostojna pri nas bolj klaverna, je gotovo eden izmed vzrokov tudi ta, ker se nahaja v tej politični stranki ravnatelj kmetijske šole Belle, ki je nas kmete vedno aristokratsko preziral. G. Drofenik, še teh par pristašev Vas bo zapustilo, ki jih imate pri Sv. Juriju in mislim, da bo tako tudi drugje. Naši kmetje vedo, zakaj ste tako prijazni in uljudni pri pozdravljanju, pa bodite še tako sladki, po volitvah se boste granko držali. Svoje čase je šentjurski Demosten nastopal kot govornik v fraku in cilindru, sedaj pa, ko se je pokmetil, je vse to shranil za tiste čase, ko bo poslanec in — minister! Saj pravijo Vasi pristaši, da ste že šli v Beograd dvakrat skušnjo delat za ministra, pa ste padli.

V pomirjenju naših obmejnih krajev. Po obmejnih krajih: Sv. Jurij ob Pesnici, Gornja Kungota, Svedina, Sv. Križ in Kapla, so začeli nekateri nemškutarski agitatorji med ondodnim prebivalstvom širiti razburilive vesti, da bodo ti kraji pripadli Nemški Avstriji. Po teh od Nemške Avstrije plačanih hujšakih je naše vrlo obmejno ljudstvo silno razburkano. Našim obmejnim braniteljem in stražarjem odgovarjamo tem potom, da so vse tozadevne govornice izmišljotine bivših nemškutarjev in še sedaj plačanih agentov Nemške Avstrije. Meja med Avstrijo in Jugoslavijo bo šla kot gre že sedaj z malimi spremembami, katere bo določila posebna komisija na licu mesta. V tej komisiji bodo tudi naši slovenski zastopniki, katerim so natančno znane naše obmejne razmere, ki nikakor ne bodo pustili, da bi nam Avstrija pogoltnila kar cele obmejne vasi, ki so sedaj že od prebrata pod Jugoslavijo. Komisija, ki bo natančno določevala meje med Jugoslavijo in Avstrijo se sedaj ni pričela delovati. Hujšake pa, ki trosijo take razburilive vesti med ljudstvo, naznanite glavarstvu.

Dijaki v Slov. goricah in na Dravskem polju. Marsikateri izmed Vas je užival med preteklim šolskim letom dobrote Dijaške kuhinje v Mariboru. Znano pa Vam tudi je, kako težko se je vzdrževala zadnje šolsko leto Dijaška kuhinja. Zato se obračam danes od Vas s prošnjo, da mislite tudi zdaj, ko uživate prosti čas počitnic, na prihodnje šolsko leto in da se spominjate naše Dijaške kuhinje ob vsaki ugodni priložnosti. Zlasti ji morete pripomoči s tem, da greste ob času žetve od hiše do hiše ter pobirate od posestnikov male prispevke v obliki poljskih pridelkov. In vsakdo Vam bo rad dal 1 liter pšenice ali kaj drugega. To shranite med počitnicami na posebnem prostoru, jeseni ob pričetku šolskega leta pa pripeljite nabrana darila v Maribor. Dijaška kuhinja Vam bo povrnila stroške. Gospode župnike in učitelje pa uljudno prosim, da blagovolijo dijake pri tem človekoljubnem delu podpirati. V vsakem kraju je kak dijak. Če stori vsak svojo dolžnost, s tem Dijaški kuhinji mnogo pripomore. Kolikakega pomena je Dijaška kuhinja, je Vam dijakom najbolj znano. V tem pozivu se obračam v prvi vrsti do dijakov, ki so doma v Slov. goricah in na Dravskem polju. A tudi drugi dijaki, ki študirajo v Mariboru, naj delujejo med počitnicami za našo Dijaško kuhinjo. V prijetni nadi, da boste vpoštevali moj poziv, Vas srčno pozdravljam. Prof. M. Pirc, tačasni blagajnik Dijaške kuhinje v Mariboru.

Nova tolovaštva na Koroškem. Sedaj, ko Nemci uvidevajo, da je Korotan za nje izgubljen, so začeli segati po agitaciji posebne vrste, posluževati so se začeli najskrajnejših tolovaških sredstev. Ko se je v nedeljo dne 25. julija vračalo okrog 200 udeležencev shoda v Velikovec z vlakom od Dravograda na Labud, je zapazil strojevodja vlaka na železniškem tiru in sicer na najbolj nevarnem mestu, veliko eviro, ki bi povzročila strašno nesrečo ter smrt 200 oseb v valovih Drave. Tolovaži, ki so to povzročili, so volkverovci iz Labuda. Opozarjamo civilne in vojaške oblasti, da nam zasigurajo varnost življenja. Zahtevamo najstrožje tozadevno preiskavo in kazen za zločin. Zajedno zahtevamo, da naše čete zopet takoj zasledijo Labud, kajti ako se že sedaj dogajajo taka zločinstva, kaj bi še le bilo, ko bi na zahtevo Italijanov in Nemcev odpravili demarkacijsko črto!

Proces radi umora 71 kmetov. LDU. Sarajevo, 23. julija. Dne 21. t. m. se je pričela glavna sodna razprava proti sodnemu svetniku Matu Boskoviću-Tipkoviću, ki ga toži državno pravdnistvo radi zločina navadnega umora na 71 kmetih, ki so bili početkom vojne ustreljeni v Foči. Kakor pravi obtožnica, je omenjene kmete izročil vojnemu sodišču, ki jih je obsodilo na smrt. Mnogo izmed ustreljenih ni bilo ni 20 let starih. Dalje pravi obtožnica, da Bosković ni hotel opozoriti avstrijskega prekega soda, da se nad osebami pod 20. letom ne sme izvršiti smrtna obsodba. Dajal je članom prekega soda pravne nasvete, ki so bili povod justifikacijam. Obtožnica se nadalje opira na dejstva, iz katerih je razvidno, da je Bosković mrzil Srbe in da je radi te mrznje deloval na usmrčenje kmetov. Po zagovoru Boskovića se je pričelo zasliševanje prič, izmed katerih je najvažnejša Gjorgje Kunarac, ki je bil istotako med obsojenimi kmeti, pa je pred izvršitvijo smrtno obsodbe pobeg-

nil v Crno goro. Za avstrijske zasedbe Crne gore je bil prejet ter prepeljan v Bosno, kjer so ga izročili sodišču v Sarajevu. To sodišče pa ga je proglasilo za nedolžnega radi činov, radi katerih so bili ustreljeni kmetje v Foči. Razen Kunaraca je važna priča tudi vodja zemljiške knjige Lavdanović, ki je bil v Foči zapisnikar obtoženca Boskovića. Razprava, ki bo trajala nekoliko dni, vzbuja veliko zanimanje med občinstvom, ker je Bosković postal kot sodnik v veleizdajniških procesih znana oseba.

Okrajnemu zastopu vranskemu. Okrajna cesta iz Rečice ob Paki proti Mozirju je v tako slabem stanju, kakor menda nobena okrajna cesta v Jugoslaviji. Voznik je v stalni nevarnosti, da se celo sredi ceste zvrne, ker je cesta polna jam ter mestoma izgleda kakor hudourni graben. Cesti pač treba gramoz in cestarja. V sličnem stanju je cesta iz vasi Rečica proti postaji. To cesto priporočamo soštanjskemu okrajnemu zastopu, da ji posveti večjo skrb. Čujemo izgovor, da je cesta slaba radi velikega prometa. Toda to ne velja, kajti vsakdo lahko opazi, da je cesta takoj znatno boljša, kakor hitro pridemo v območje gornjegrajsega okraja. Promet pa je povsod isti. Prosimo torej okrajni zastop vranski in soštanjski, da cesto nemudoma popravi. — Voznik iz okraja.

Od Sotle. Avtomobilno društvo Brežice—Sv. Peter—Kozje—Podčetrtek—Grobčno je bilo kar v začetku vojne smrtno ranjeno, ker mu je vojaška višja oblast rekvirirala oba avtomobila in jih tako plačala, da je društvo imelo nekaj tisočakov izgube. Izplačani denar se je naložil v kozjanski hranilnici in narasle obresti jamčijo, da akcijonarji pri eventualni likvidaciji ne bodo imeli nobenih gmočnih izgub. Zeleni bi pa bilo, da bi tretet upravnega odbora — dr. Štoker, dr. Barle in dr. Tombah —, kateremu smo popolnoma zaupali, se sedaj zdramil in na širši denarni podlagi oživel avtomobilni promet iz Brežice v Grobčno ali naravnost v Poljčane. Prebivalstvo Sotelske doline bi z veseljem pozdravilo obnovo le-te prometne zveze, ker je vsled pretiranih zahtev voznikov odrezano od železnice. Sedanje stanje mostov in cest bi vsekakor oviralo vožnjo z avtomobilom, a z dobro voljo in energijo se da vse doseči. Gerent brežiškega okrajnega zastopa je že te dni pričel s temeljitimi deli na cesti od Sokola do Brežice in temu zeledu bo kot moster v zgradbi novih cest gotovo sledil kozjanski okrajni zastop. In če je istina, da je naš državni poslanec uspešno posredoval pri poštnem ravnateljstvu v Ljubljani radi prevažanja pošte po avtomobilu, bo naše podjetje sigurno finančno okrepljeno in število akcij se bo z lahkoto pomnožilo. Pri letošnji hudi vročini smo po stari navadi zopet popili Sotlo, da ne bo več razlike med S in H in na ta način olajšan našim bratom Hrvatom pristop k našemu društvu. Če bodo te vrstice pripomogle celo akcije spraviti v zaželeni tok, je namen poročevalca dosežen.

Makolski fantje pošiljajo svojim dragim domačim s srbsko-bolgarske meje prirčne pozdrave, prav posebno Mladenški in Dekliški zvezi! Babšek Franc, Hajsek Matija, Kranjc Franc, Planinšek Stefan. Kamorkoli se oko ozre povsod se nam nov svet odpre. Knjaževac dne 8. julija 1920.

Gospodarstvo.

Proti zvišanju zemljiškega davka.

Tajništvo Slov. kmetске zveze je prejelo dne 26. julija ta le dopis:

„Glasom proračuna za leto 1920—21, katerega je predložil finančni minister Narodnemu predstavništvu, bo vsak plačeval toliko dinarjev zemljiškega in hišnega davka, kolikor je pred vojno plačeval kron. Zoper to nakano protestiramo podpisani najodločneje in prosimo vse poslance, ki imajo srce za kmeta, da jo preprečijo. Res je, da dandanes dinar še niti od daleč ni to, kar je bila nekdanja krona. Al vpoštevali moramo, da dočim cene kmetiskih pridelkov in živini padajo, se kmetске potrebsčine prodajajo po oderuških cenah. Ako že država potrebuje večjih davkov, naj jih išče pri veriznikih, vojnih dobičkarjih in raznih milijonarjih, ki sedijo na kupih denarja, pa ne pri nas kmetih. Ze pred vojno so nas razni davki tlačili, sedaj nas hočejo naravnost zadušiti. — Prosimo odpomoči!“

Krajevni odbor Slov. kmetске zveze pri Sv. Leonardu nad Laškimi, dne 11. julija 1920.

Sledijo podpisi.

Jugoslovanski klub za našega kmeta. Veliko se je že pisalo o letošnji bogati letini zgodnjega sadja, katerega je pri nas toliko, da ga moramo izvažati. Izvoz našega sadja je bil nekaj časa onemogočen vsled previsoke carine. Ravno glede izvoza zgodnjega sadja so priskočili na pomoč kmetu poslanci naše Kmetске zveze. Poslanca dr. Hohnjec in Vesenjak sta se tako dolgo zavzemala za znižanje izvozne carine zgodnjega sadja, da je izdal naš minister dne 23. junija odredbo, ki znižuje izvozno carino za zgodnje sadje na 2 (dva) dinarja od 100 kg. Zopet velik in za našega kmeta pomemben uspeh zastopnikov našega kmetiskega ljudstva.

Obdarovanje in ogledovanje konj za mariborski okoliš se vrši dne 3. avgusta 1920 v Mariboru ob 10. uri na živinskem sejmišču. V razdelitev pride državna darila v znesku 1500 K; darilo okrajnega zastopa Maribor 1000 K; skupaj 2500 K. Ker so o-

gledovanja konj za konjerejo vetežnega pomena, prosimo, da konjereji poskrbijo, da bo prigon okoliša kolikor najštevnejši. Pripomnimo, da bo pri imenovanju mogel kako darilo dobiti le član konjerejskega odseka, t. j. tisti, ki plača 5 K udnine. Članarino sprejema mariborska Kmetijska podružnica (prof. Majcen.)

Živinorejci, pozor! Vlada je izdala naredbo, s katero določa, da je prepovedano klanje goveje živine in ove ženskega spola pod poldrugim letom starosti in moških telet pod dvema mesecema starosti. Tudi je prepovedano klanje brejih krav, telic, ove, koz in svinj. Izvzeto od te prepovedi je zasilno klanje ter klanje telic in ove pod poldrugim letom in moških telet v starosti pod dvema mesecema v slučaju, ako imajo kako hibo, ali so slabo razvita, toda v tem slučaju je doprineslo tozadevno potrdilo od živinodravnikarja in je dovolilo pripisati na živinskem potnem listu. Oznaciti je treba tudi dan in kraj ter določeno potrdilo opremiti s podpisom in uradnim pečatom. Isto velja tudi za živali, ki se kočejo za prehrano vojaštva. Prepovedan je izvoz goved obojega spola in ove ženskega spola pod štirimi leti starosti, volov pod dvema letoma starosti in svinj pod enim letom starosti. Tudi je prepovedan izvoz mršavih svinj. Izvoz konj, ki so nerabni za plemensko rejo in za delo, je dovoljen. Za prestopke zoper to naredbo je določena globa od 800—4000 K. V drugič se kaznuje z dvojno denarno globo, v tretjič se pa odtegne obrtna pravica. Denarne globe izreka politična oblast.

Nakupovanje plemenske govede v Sloveniji. Te dni se po posebni komisiji nakupuje plemenska živina za Črnogoro. V poštev pridejo krave do štirih let, telice od enega leta naprej in biki v starosti od enega do dveh let. Kupovalci se bo izključno le živino enobarvnih pasem, t. j. montafonske, pomurske, murške in mariborske pasme. Kraji, ki imajo odveč označene plemenske živine in kjer bi se lahko računalo vsaj na eden vagon živali, naj se prijavijo takoj po pristojni občini ali živinorejski zadrugi na poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani. Predviden je nakup v okolici Sodražice, St. Jurij ob južni želez. Planina in v velikovškem okraju.

Nakup živine v Sloveniji za Črnogoro. LDU. Beograd, 26. julija. Minister za kmetijstvo, dr. Velizar Janković je odredil, da se sestavi komisija, ki odputuje v Slovenijo in nakupi tu za en milijon dinarjev plemenske rogata živine, ki se bo razdelila med prebivalstvo v Črnigori deloma brezplačno, deloma pa po znižanih cenah.

Ljubljanska kreditna banka, podružnica Maribor, opozarja vse one stranke, katere so svojčas oddale bone 4% državnega posojila v vnočenje oziroma v podaljšanje, da so jim tozadevne svote oziroma novi podaljšani boni 6% državnega posojila proti izročitvi zadasnega potrdila pri njeni blagajni na razpolago.

Nemške zavarovalnice. Pred nekaj meseci so prinesli razni listi vest, da ni treba plačevati zavarovalnin nemškim zavarovalnicam, ker je istim delovanje v naši državi prepovedano. V zadnjem času pa se nam poroča iz Ljutomerskega okraja, da izterjujejo nemške zavarovalnice po odvetnikih zastale zavarovalnine, češ, da je nemškim zavarovalnicam dovoljeno delovanje v Jugoslaviji. Kdorkoli je pristopil k taki slovenski zavarovalnici, akoravno mu še doba pri nemški zavarovalnici ni potekla, naj takoj opozori slovensko zavarovalnico na to dejstvo in prosí, da ista zadevo uravná. Značilno je, da zahteva odvetnik, ki terja stranko za 20 K zavarovalnine, 31 K o pominskih stroškov.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zalcu so cene za žanski hmelj nekoliko padle in se sedaj gibljejo med 4500 do 5000 K za 50 kilogramov. Na Češkem je toča uničila veliko število najlepših hmeljskih nasadov. Sicer je pa stanje hmelja na Češkem ugodno, ni pa ugodno na Moravskem, v Galiciji in na Madžarskem.

Postava o vojnem posojilu v Čehoslovski. V Čehoslovski državi, katere je takoj po prevratu izjavila, da ne bo priznala nobenih vojnih posojil, katero stališče so tudi pri nas prav glasno povdurali pristasi dr. Zerjav, se je pred kratkim sprejela posebna postava glede vojnih posojil. Glavne določbe te postave so: Razpiše se četrto državno posojilo, pri katerem lahko sodelujejo imetniki vojnih posojil. Ti imetniki se delijo v dve skupini: v prvi so zadruga, okraji, občine, razni fond, premoženje cerkev, ustanove cerkev, mladoltni. Vse te korporacije in mladoltni se lahko udeležijo podpisovanja državnega posojila na ta način, da položijo obligacijo vojnega posojila ter plačajo določen znesek v gotovini, za to pa dobe obligacije novega državnega posojila. Za vsake sto kron vojnega posojila se plača 75 K v gotovini, dobi se pa 75 K obligacij, ki se obrestujejo po 5% in 75 K obligacij, ki se obrestujejo po 6% ter se v 45 letih izžreba. Po preteku 5 let se obrestovanje prvo imenovanih obligacij zniža na 4%, po preteku nadaljnjih 10 let na 4%. Vse druge osebe dobe pod istimi pogoji kakor zgoraj 75 K v 3% obligacij, ki se ne žreba, in 75 K v 5% obligacij, katere se izžreba v 45 letih. Obrestovanje drugo imenovanih obligacij se po 15 letih zniža na 5%. S to postavo ni nikdo zadovoljen in to opravičeno, ker morajo lastniki vojnih posojil še velike svote vplačati, da dobe obligacije, katere se bodo izplačale tekom 45 let. Večina zavodov, kateri imajo mnogo vojnih posojil se ne bo moglo udeležiti podpisovanja državnega posojila, ker jim primanjkuje gotovina, katero so skoraj popolnoma zabili v vojna posojila. Vprašanje vojnih posojil je jako težko, čehoslovška država je prva sklenila tozadevno postavu, a vidi se, da ta ne zadovolji nikogar, temveč bo spravila denarne zavode še v huj-

še denarne stiske, ker bo moral vsak, ki je n. pr. podpisal 100.000 K vojnega posojila, še vplačati v gotovini 75.000 K ako bo hotel mesto ničvrednih vojnih posojil dobiti dobro obrestovane obligacije čehoslovške države.

Vinogradnikom.

„Gospodar“ kot na Slov. Stajerskem najbolj razširjen list med kmetiskim ljudstvom si je stavil nalogo: naše vinogradnike natančno obveščati o stanju vinogradov in o vinskih cenah. Ker je ravno vino naš glavni pridelek na Stajerskem, ki je namenjen tudi za izvoz, je nujna potreba, da so naši vinogradniki natančno poučeni o stanju vinogradov in tudi ogibanju vinskih cen, sicer bodo zopet žrtev vinskih trgovcev ter prekupecev. Radi vsestranske informacije je „Gospodar“ naprosil nekaj stalnih vinogradniških poročevalcev iz Slov. goric, Ormoža, Ljutomerja in Haloz. Manjka nam še edino dopisnik iz Bizelskega in sploh Posavja. Povdarjamo, da so vinogradna ročila o vinskih cenah na Slov. Stajerju zgolj gospodarskega značaja in bi naj služila orientaciji naših vinogradnikov brez ozira na politično prepričanje in pripadnost. Vinogradnega lista se nimamo, če ga dobimo, bo mesečnik, „Gospodar“ pa bi naj bil vsakotjedenski vinogradni in vinotirni informator. Iz gospodarskega ozira vabimo torej vinogradnike strokovnjake, da nam pošiljajo vsaki teden iz različnih vinorodnih krajev naše Stajerske natančna poročila o: podnebnju, rasti in napredovanju trte, o morebitnih boleznih in nesrečah v vinogradih, o povpraševanju po vinu in vinskih cenah, ki so ravno v kraju, odkoder je poročevalec. Čim več poročil bo prejelo uredništvo tem bolj zanimiva in natančna vinogradna in vinotirna poročila bo prinašal „Gospodar“ vsaki teden. Vinarski strokovnjaki na noge in pero v roke, zadeva je nujno gospodarskega značaja, dobiček od vinarških poročil bo imel naš kmet vinogradnik, ki ne bo več izročen farbarijam in nemilosti vinskih meštarjev in prekupecev. Upamo, da naš oklic ne bo zaman, kotiček v „Gospodarju“, ki je prihranjen vinarškemu poročilu, naj bi bil vsak teden poln važnih in zanimivih poročil.

Hmeljarji.

Zopet stojimo pred hmeljsko sezono in zopet bo treba hmelj prodajati. Nehote se spominjamo onih milijonov kron, katere so lani vtaknile v svoj žep tuje — ne hmeljarjeve roke in nehote se nam vrine eklep, da hočemo letos pri prodaji hmelja previdno postopati in vse opustiti, kar bi utegnilo biti v našo škodo. Hmelj pridelovati že znamo, če tudi še bolj površno, a hmelj prodajati, tega pa še ne znamo in se menda tudi naučiti ne bomo.

Hmeljarsko društvo si stoji v svojo dolžnost, da opozori hmeljarje pred začetkom sezone na nekatera pravila umnega hmeljarstva.

V boljšo informacijo svetovnega položaja o stanju in kupčiji hmelja bo društveno vodstvo po časopisih razglašalo tozadevna poročila iz vseh hmelj pridelujočih držav.

Hmeljarji pa naj skrbijo:

1. za pravočasno obiranje hmelja — ne prezgodaj, ne prepozno,
2. za pravilno in čisto obiranje — ne mečite rjavih in plesnivih kobul med zelene in zdrave, — predolge kobule pa razpolovite med obiranjem;
3. za pravilno sušenje — solnena gorkota vzame hmelju lepo zeleno barvo — prehuda vročina v sušilnicah pokvari hmeljevo moko;
4. za pravočasno basanje hmelja v vreče — posušen hmelj v kupih ležati pustiti ni pravilno;
5. za najugodnejšo prodajo hmelja: v to svrhu se priporoča, da prodaja hmelj ali gospodar, ali pa gospodinja; ako pa prvi brez dovoljenja druge hmelja prodati ne sme — ali tudi narobe — potem pride navadno do hudih preprirov; prodajo hmelja naj prekrbi v to svrhu sposobnejši del.

Hmeljarsko društvo bo te dni razpošiljalo svojim zaupnikom in tudi drugim hmeljarjem posebne lepake, katerih besedilo priporoča lepo in čisto obiranje; le-ti lepaki se naj pritrdijo na hišah, kozoleh, drevesih, plotih itd.

Obiranje hmelja se bo letos pričelo med 5. in 10. avgustom; natančno se bo to še objavilo. Za hmeljske obiralce se dobe pri društvenem vodstvu posebne legitimacije, s katerimi se dobe za polovico znižane vozovnine po južni železnici.

Hmeljarsko društvo v Zalcu.

Letina v Vojvodini. Po poročilih iz Beograda bo letos žetev v Vojvodini zelo dobra. Računajo, da se bo letos pridelalo tamkaj okoli 110.000 vagonov žita. Za domačo porabo bo zadostovalo 32.000 vagonov žita, za izvoz pa bo ostalo okoli 80.000 vagonov raznovrstnega žita.

Izvozne cene za les. LDU. Beograd, 23. julija. Za izvoz lesa in lesnih izdelkov je določila komisija ministrstev nastopne cene: za Nemčijo, rezan in tesan les 1000 mark, okrogel les 600 mark; za Svico, rezan in tesan les 90 švicarskih frankov; za Francijo 249 frankov, za Italijo 300 lir, za Holandijo 45 frankov. Izvozna taksa znaša za tesan les 25%, za okrogel les 35%. Drva za Avstrijo in Madžarsko se prodajajo po 28.000 čehoslovških kron za 10.000 kg, mehka drva po 26.000 čehoslovških kron. Za izvoz se plača 35% takse.

Pozor, lesni producenti! Na seji lesnega odseka 24. julija se je iz dosedanjih naznanil zalog

razvidelo, da so nekatere tvrdke naznanile napačno število vagonov, ki jih potrebujejo za les. Lesni odsek, ki je imel svojo odborovo sejo pod nadzorstvom vladnega komisarja, objavlja, da se rok za prijavo množine eksportnega lesa podaljša do 7. avgusta t. l., do katerega časa naj vsi lesni producenti, včlanjeni in nečlanjeni, ki reflektirajo na eksport lesa, javijo Lesnemu odsdu pri Zvezi industrijev v Ljubljani, Selenburgova ulica 7-II, natančno množino lesa v svojih zalozah, rezanega in tesanega, ki se nahaja na skladiščih ali na žagah (v gozdih se množine ne bodo vpoštevale) in tudi naznanijo točno, kje se nahaja vsaka zaloga in skladišče, ker bo posebna komisija kontrolirala napovedi. Pravico do vagonov imajo samo lesni producenti in legitimni lesni trgovci. Obenem mora vsak naznaniti, koliko blaga je dosedaj izvozil. — Kdor ne bi do navedenega roka 7. avgusta t. l. podal zahtevane izjave, ali kdor bi v svoji izjavi podal neresnične podatke, se pri razdelitvi vagonov tri mesece ne bo vpošteval. — Opozarja se, da naj se prijavi samo oni les, ki ga ima vsakdo pripravljenega za eksport v tuje države. — Lesni odsek Zveze industrijev.

Važno za posestnike gozdov! Tukajšnja okrajno gozdno nadzorništvo opozarja posestnike gozdov na naredbo deželne vlade za Slovenijo z dne 19. maja 1920, da je v bodoče vsako sekanje, ki bi se raztezalo na površini čez 1 hektar ali če se namerava več kot ena četrtina za sekanje zrelega drevja posekati, prijave pol. oblasti, ter da bodo le one prijave prošle stroškov ogleda po gozdarskih organih, ki se jih vložijo meseca avgusta za jesensko in zimsko sekanje in meseca januarja, februarja in marca za pomladansko sekanje. Prijave so obvezne za vse občine.

Obročno železo. Po poročilu došlem trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani sme „Vojno-tehnični zavod“ v Kragujevacu prodati iz svojega skladišča z ozirom na veliko pomanjkanje obročnega železa primerne množine takega železa, ki pa se sme porabiti izključno le za izdelovanje sodov za izvoz pekmeza, sliv in drugih domačih pridelkov. Predmetno obvestilo je interesentom v zbornični pisarni na vpogled.

Dopisi.

Sv. Anton na Pohorju. V nedeljo je tukaj govoril g. živinodravnik dr. Maks Milčević iz St. Lorenca o živinoreji in živinskih kužnih boleznih. Utrli je ravno na Antonovo nedeljo kmet Gregor Zaveršnik p. d. Zapečnik. Bil je skrben oče, dober gospodar, obče priljubljen mož, ki je do zadnje dobe svojega življenja zvesto izpolnjeval svoje verske dolžnosti. N. v m. p.!

Brezno ob Dravi. Znamenite jubileje, od nebes blagoslovljene obhajajo trije vrli, pobožni in narodno zavedni tukajšnji gospodarji: zlato poroko Alojz Rebernik in Liza, p. d. Narat; 35 let cerkveni ključar je Jan Rižnik star., p. d. Grob; 50 let v cerkveni službi kot strežnik ali cerkvenik pa Jak. Sebastian, p. d. Stopajnik. Vse tri može je zadelo v življenju veliko bridkosti, ki pa so bile poskušnje njih zvestobe veri in narodu; zato uživajo tem obilnejši blagoslov in imajo poročstvo zasluženja. Na mnoga še leta, dobri može!

Remšnik. Kot prerano žrtve nesrečnega plesa smo danes 22. julija polni srčne žalosti nad zabodo mladine h grobu spremili mladeniča vzornih fantovskih letih. Pred dobrim tednom je na vsi moč plesal in na vročino pivo pil v breznjskih gostilnah — ki nedeljo za nedeljo plesu trpijo ob škripanju zlokobne harmonike vkljub vednemu opominjevanju skrbnega ondodnega dušnega pastirja. Občina, orožniki, glavarstvo — kaj delate! Krmarji, kakšno odgovornost si nakopavate! Dobrim krščanskim starišem naše iskreno sožalje.

Sv. Urban pri Ptuj. Urbančani — so si novo šolo spufali. — Vsikdar, ko si ogledujemo te „nove razvaline“, ki so baje imele hvalevreden namen postati v kratkem času veličastno šolsko poslopje, kras prelepega urbarskega hribečka, mi prihajajo na um prej zapisane besede. Zgodovina teh besed pa je tale: Pred mnogimi leti so si Zavrčani sezidali lepo šolsko poslopje. Pri njegovem blagoslovljanju je bil navzoč tudi takratni ptujski okrajni glavar — seveda trd Nemec, kar je bilo v tedajni dobi nemškega trinoštva samo od sebe razumljivo! — ki je pri tisti slavnosti baje imel v zverzižljeni slovensčini na mnogobrojne Zavrčane tak-le kratek nagovor: „Traki Sadržani, vi ste pritihi ljudi, ki ste si lepo novo šolo spufali!“ To se v naravnem slovenskem jeziku glasi: „Dragi Zavrčani, vi ste pridni ljudje, ki ste si tako lepo šolo spovali ali sezidali. Razume se, da je hotel glavar v svojem nagovoru vrle in poštivovalne Zavrčane pohvaliti, pa jih je nehote nesramno razžalil, češ, da so si novo šolo „spufali“. To bi namreč pomenilo, da so si dali za velike stroške postaviti takšen pokvečen, z mnogoštevilnimi vogli in voglički okrašen hram, ki ni za nobeno rabo; dočim so si spovali vse hvalevredno šolsko poslopje, kojega diči spredaj tudi krasen vrt. — S tako pohvalo bi razžalil tudi poštivovalne Urbančane z ozirom na njihovo šolsko stavbo vsakdar, ki bi rabil besedo „spufali“, četudi v pravem pomenu. Zakaj pribita resnica je: če je ta stavba tako počasno napredovala do sedanje otprnosti, niso zakrivilo urbarske občine, ampak tisti stavbeni mojster, kateremu so po posredovanju bivšega nemškega ptujskega glavarstva zidavo zaupali. Ta stavbenik pa je bil (od slabe strani) dobro znani zidar — Dengg, kateremu so ptujski Nemci nadedli značilen naslov: „Wilhelm mit der lee-